

Judikátúra NS SR

zákon č. 154/2010 Z. z.

o európskom zatýkacom rozkaze

zákon č. 549/2011 Z. z.

**o uznávaní a výkone rozhodnutí,
ktorými sa ukladá trestná sankcia
spojená s odňatím slobody v EÚ**

**oblasť justičnej spolupráce
v trestných veciach**

Omšenie 05.06.2017

Alica Kováčová PhD.

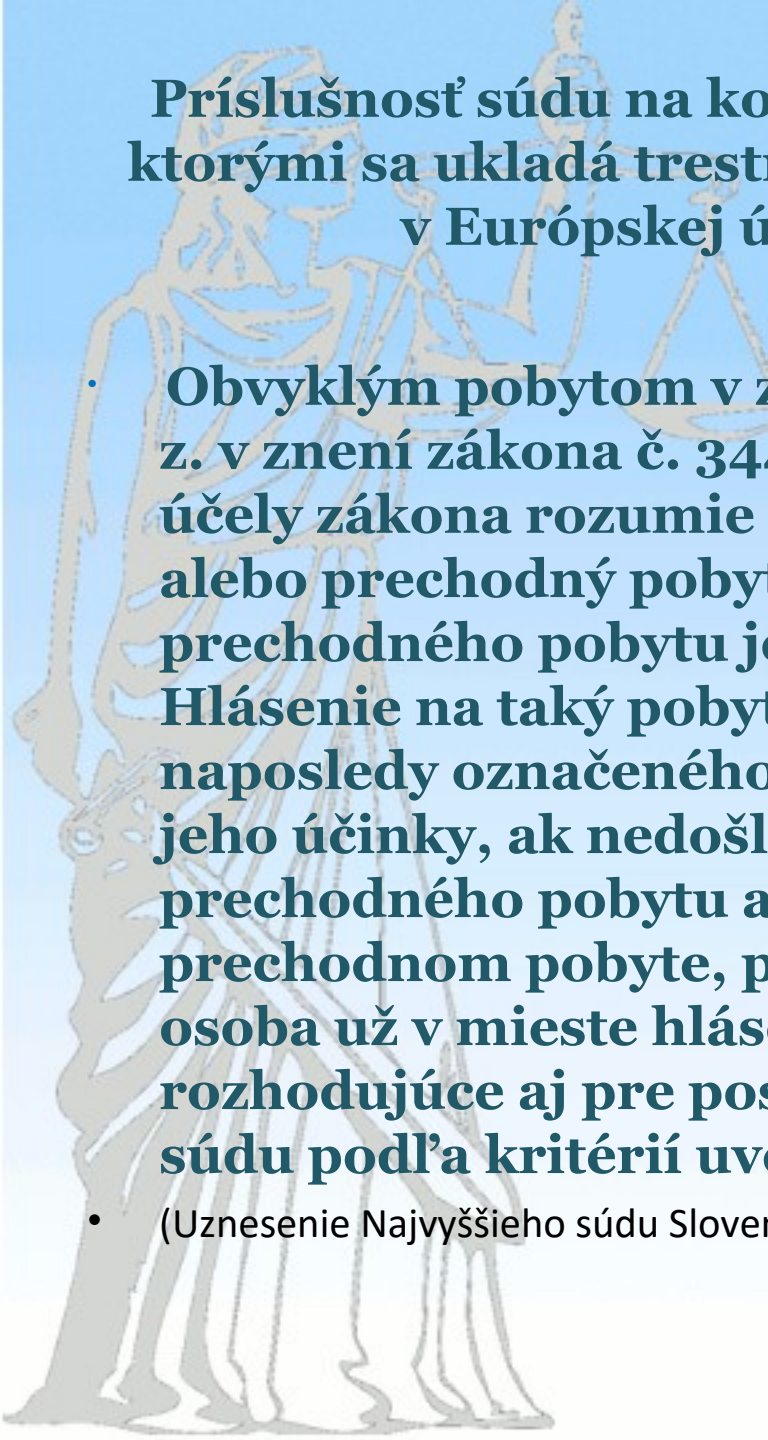
medzinárodný odbor

G P S R

Závaznosť judikatúry

- *„Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď . Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci“*
- (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25)

Príslušnosť súdu na konanie o uznaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, obvyklý pobyt(14/2017)

- **Obvyklým pobytom v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z. (ďalej len „zákon“) sa na účely zákona rozumie podľa § 3 písm. g/ zákona trvalý pobyt alebo prechodný pobyt; inštitút trvalého pobytu a prechodného pobytu je upravený v zákone č. 253/1998 Z.z. Hlásenie na taký pobyt (§ 2 ods. 2, § 3 ods. 7, § 8 ods. 2 naposledy označeného zákona) má evidenčný charakter a jeho účinky, ak nedošlo k ohláseniu skončenia trvalého alebo prechodného pobytu alebo k zrušeniu záznamu o prechodnom pobyte, pretrvávajú aj v prípade, ak sa dotknutá osoba už v mieste hláseného pobytu nezdržiava. To je rozhodujúce aj pre posudzovanie príslušnosti krajského súdu podľa kritérií uvedených v § 12 ods. 1 zákona.**
- (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2016, sp. zn. 2 Ndt 16/2016).

Spočívajúca vydávacia väzba. Výsluch vyžiadanej osoby pred rozhodovaním o väzbe (13/2017)

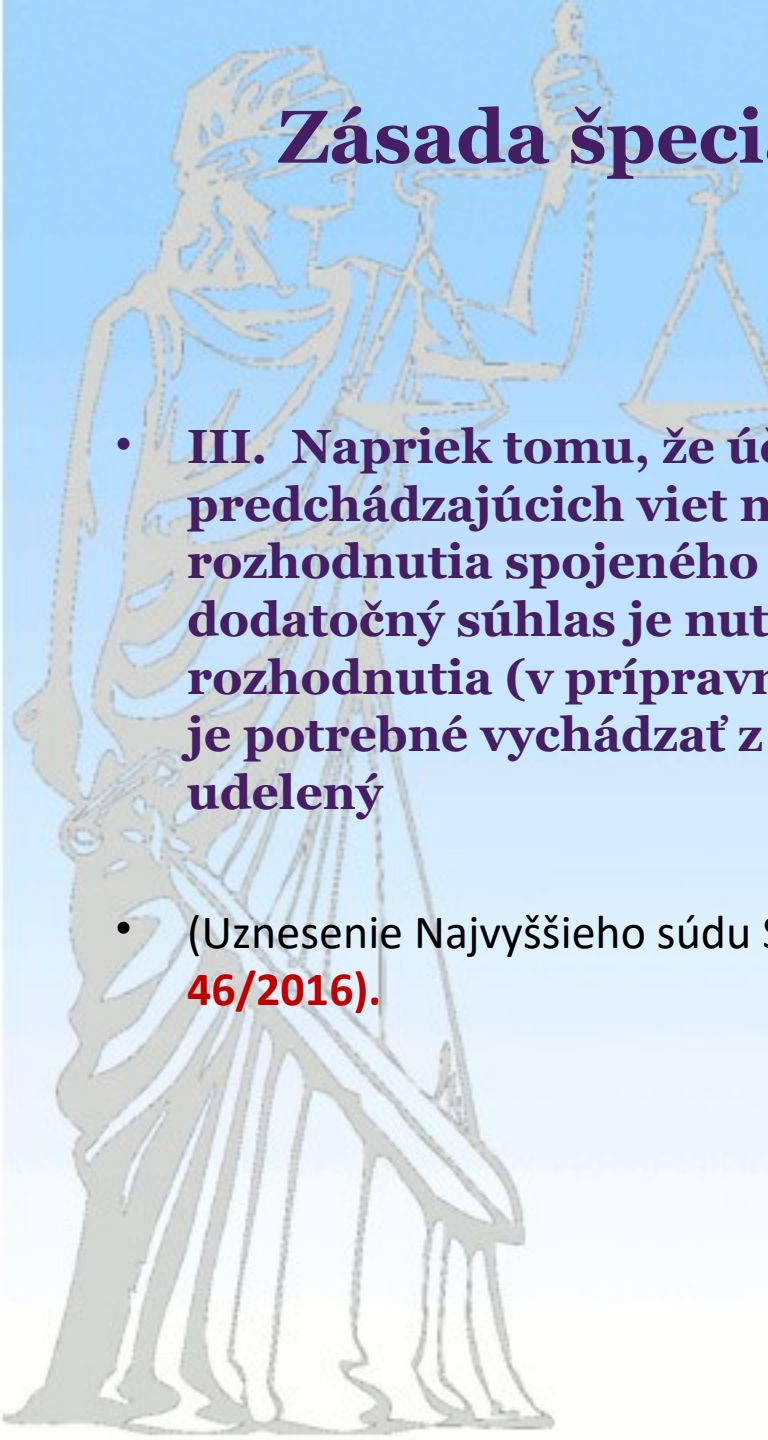
- **Ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) je potrebné interpretovať v súvislosti s ustanovením § 16 ods. 1 a ods. 2 tohto zákona, keďže podľa prvého z označených ustanovení ide (rovnako ako podľa ďalších dvoch) stále o vydávaciu väzbu, aj keď spočíva. Ak teda nenastanú alternatívy uvedené v § 16 ods. 2 zákona o EZR, nie je spočívajúca vydávacia väzba obligatórna a o väzbe sa rozhodne podľa kritérií uvedených v § 16 ods. 1 zákona o EZR.**
- (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2016, sp. zn. **2 Tost 11/2016**).

Zásada špeciality, dodatočný súhlas (10/2017)

- **I. Podmienky uvedené v § 31 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EZR“) je potrebné pri eurokonformnom výklade (v súlade s článkom 27 Rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV) chápať v tom zmysle, že účinky zásady špeciality nastávajú buď pri trestnom stíhaní vydanej osoby za trestné činy spáchané pred vydaním, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval, ak má byť trestné stíhanie vydanej osoby spojené s obmedzením jej osobnej slobody väzbou alebo pozorovaním duševného stavu v zdravotníckom zariadení, alebo pri odsúdení vydanej osoby za trestné činy spáchané pred vydaním, na ktoré sa európsky zatýkací rozkaz nevzťahoval, ak má byť na základe odsúdenia na vydanej osobe vykonaný trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie obmedzujúce osobnú slobodu. To znamená, že dodatočný súhlas podľa § 31 ods. 2 písm. g/ zákona o EZR je potrebný až na výkon konkrétneho rozhodnutia o obmedzení osobnej slobody.**

Zásada špeciality, dodatočný súhlas (10/2017)

- **II. Výnimky z uplatnenia zásady špeciality uvedené v § 31 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ zákona o EZR sa týkajú jednak trestného stíhania vydanej osoby bez väzobného alebo iného obdobného obmedzenia osobnej slobody a jednak (zásadne) prípadu, keď podľa právnej kvalifikácie v príslušnej fáze konania neprichádza do úvahy uloženie trestu odňatia slobody (taký prípad podľa Trestného zákona nenastáva), resp. podľa zistených okolností neprichádza do úvahy obmedzenie osobnej slobody rozhodnutím o ochrannom opatrení. Ak však aj v neväzobnom stíhaní podľa predbežného posúdenia prichádza do úvahy obmedzenie osobnej slobody trestom alebo ochranným opatrením (nejde teda o prípad pokrytý výnimkou podľa § 31 ods. 2 písm. b/ zákona o EZR), účinky zásady špeciality nastávajú až vo vzťahu k výkonu tomu zodpovedajúceho meritórneho rozhodnutia, spojeného s obmedzením osobnej slobody (príp. vo väzobnom stíhaní také účinky nastávajú už vo vzťahu k výkonu skoršieho rozhodnutia o väzbe) - bod I.**

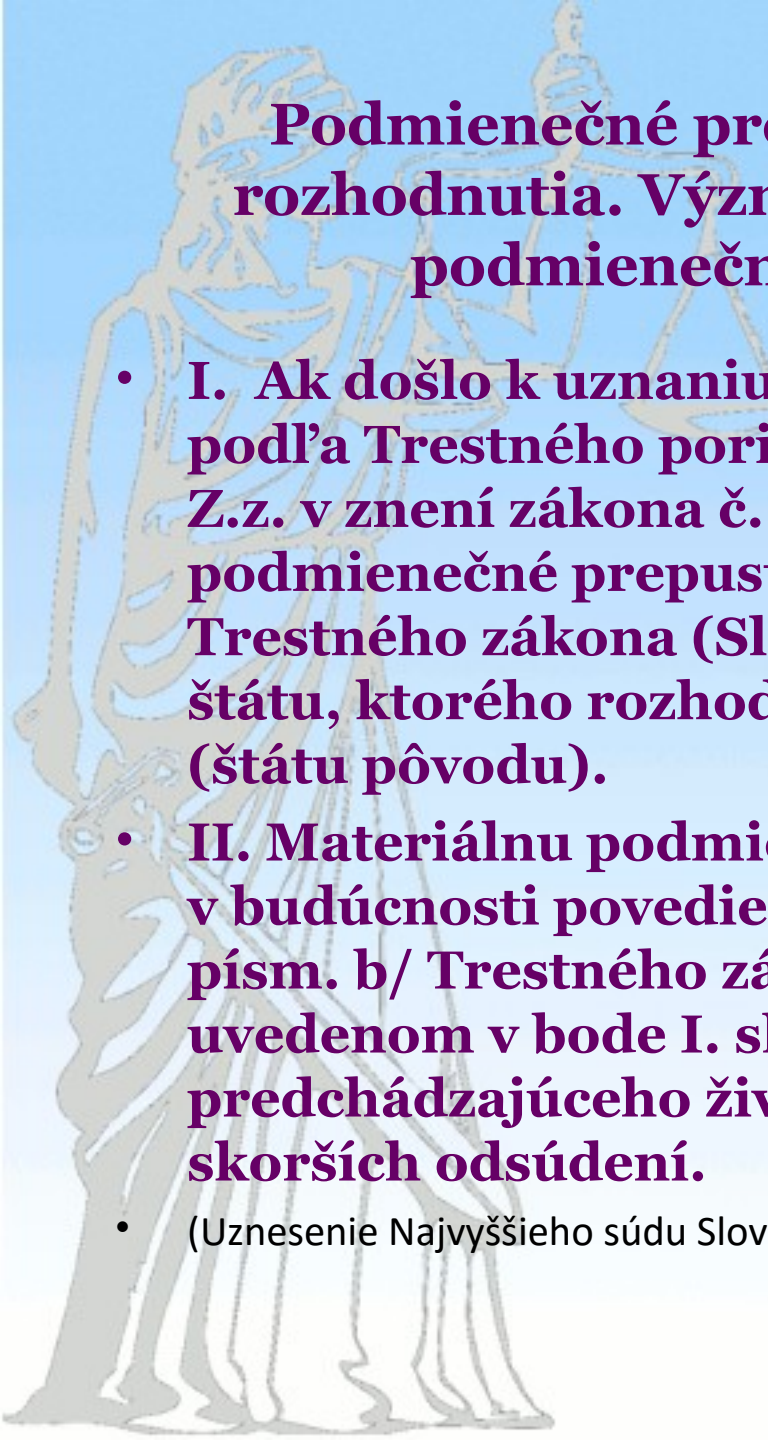
Zásada špeciality, dodatočný súhlas (10/2017)

- **III. Napriek tomu, že účinky zásady špeciality podľa predchádzajúcich viet nastávajú až vo vzťahu k výkonu rozhodnutia spojeného s obmedzením osobnej slobody, dodatočný súhlas je nutné získať najneskôr pred vydaním takého rozhodnutia (v prípravnom konaní alebo vo veci samej), nakoľko je potrebné vychádzať z premisy, že dodatočný súhlas nemusí byť udelený**
- (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júla 2016, sp. zn. **2 Tdo 46/2016**).

Skúmanie obojstrannej trestnosti v uznávacom konaní (6/2017)

- **Pri skúmaní obojstrannej trestnosti podľa § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z. je rozhodujúce, či konkrétny skutok, ak by bol spáchaný na území Slovenskej republiky, by bol sám osebe trestným činom, bez ohľadu na jeho právnu kvalifikáciu podľa práva štátu pôvodu. Neposudzuje sa teda, či by odsúdená osoba, ak by bola orgánmi Slovenskej republiky trestne stíhaná, bola uznaná za vinnú a aký trest by jej bol uložený.**
- (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2016, sp. zn. **2 Urto 2/2016**)

Podmienečné prepustenie po uznaní cudzieho rozhodnutia. Význam recidívy pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení (5/2017).

- **I. Ak došlo k uznaniu rozhodnutia súdu iného štátu, či už podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z., podmienky pre podmienečné prepustenie sa vždy posudzujú podľa Trestného zákona (Slovenskej republiky), nie podľa práva štátu, ktorého rozhodnutie sa po jeho uznaní vykonáva (štátu pôvodu).**
- **II. Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného, vrátane jeho skorších odsúdení.**
- (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. apríla 2016, sp. zn. **5 Urtost 2/2016**).

Dovolanie proti rozhodnutiu v uznávacom konaní 3/2017.

- Dovolanie je podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a/ a písm. h/ Trestného poriadku prípustné proti rozsudku a proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zamietol odvolanie proti rozsudku, pričom zákon nerozlišuje, či ide o rozsudok vydaný (vyhlásený) v konaní podľa tretej časti Trestného poriadku (po prejednaní veci na hlavnom pojednávaní), alebo rozsudok uznávací (konanie podľa tretej hlavy piatej časti Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z.). Aj napriek špecifickému charakteru uznávacieho konania je teda ústavne konformný záver, že dovolanie je prípustné aj proti rozsudku vydanému v uznávacom konaní a proti uzneseniu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie proti uznávaciemu rozsudku. Pre úspešnosť dovolania však musia byť splnené podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku a naplnený dovolací dôvod uvedený v § 371 Trestného poriadku, viažuci sa na uznávacie konanie alebo na rozhodnutie slovenského súdu, ktorý rozhodoval o uznaní (nejde teda o prieskum uznávaného rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo).
- (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2016, sp. zn. **1 TdoV 16/2015**).

Súhlas štátu pôvodu s trestným stíhaním a výkonom trestu (15/2016)

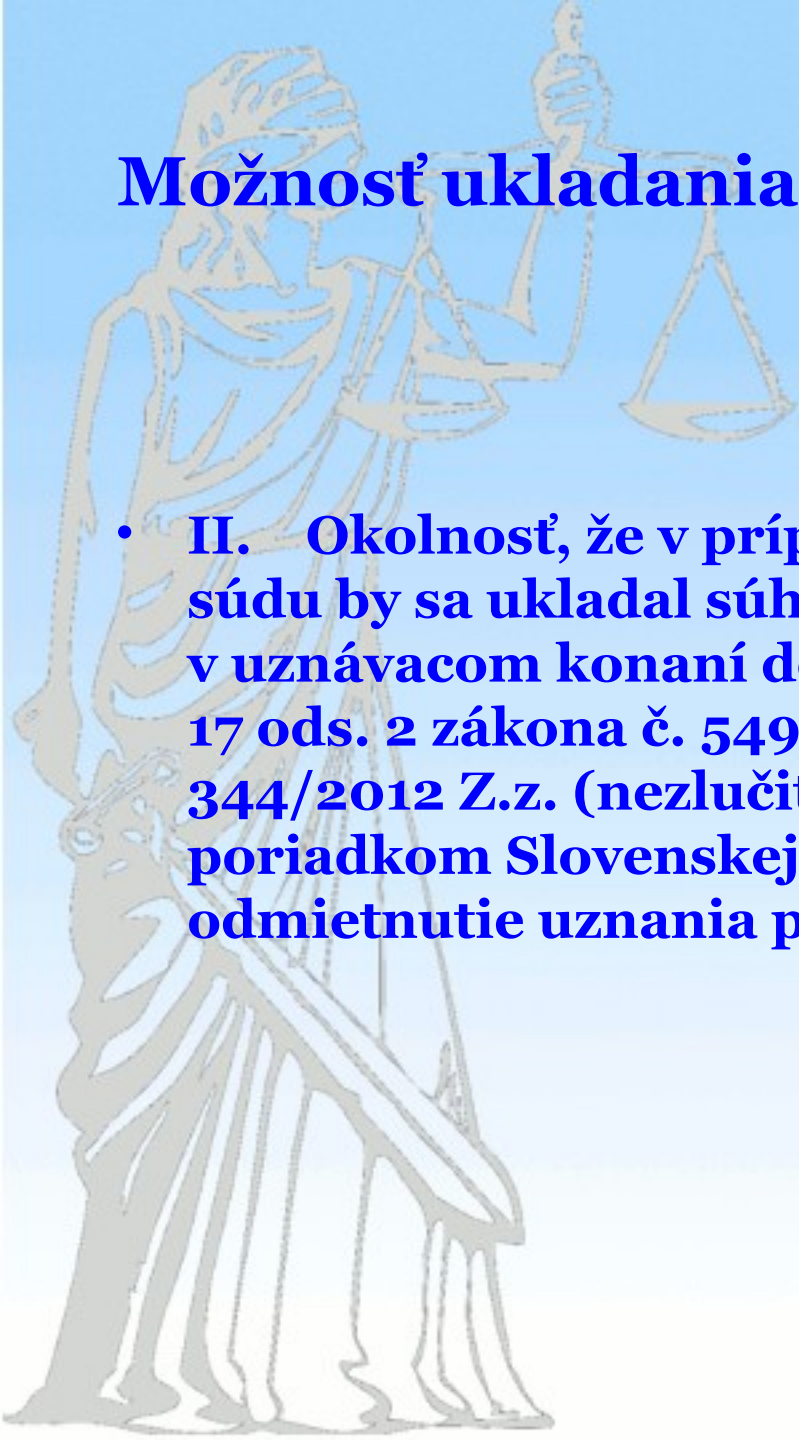
- O súhlas štátu pôvodu podľa § 16 ods. 1 písm. k/, § 21 ods. 2 písm. g/, zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z. sa žiada pred rozhodovaním príslušného súdu o uznaní a výkone rozhodnutia justičného orgánu štátu pôvodu, a to vo vzťahu ku konkrétnemu už vedenému trestnému stíhaniu alebo výkonu trestu odsúdeného pre trestný čin spáchaný pred odovzdaním. V zmysle § 21 ods. 3 označeného zákona a § 31 ods. 2 písm. g/, ods. 4, § 32 ods. 1, ods. 2 zákona č. 154/2010 Z.z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov takú žiadosť príslušnému justičnému orgánu štátu pôvodu podáva súd (predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie), ktorý je (by bol) príslušný na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu v dotknutej veci. Žiadosť (viacero takých žiadostí) predloží justičnému orgánu štátu pôvodu súd príslušný na rozhodnutie o uznaní a výkone predmetného rozhodnutia.
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. júna 2015, sp. zn. **2 Urto 3/2015**

Možnosť ukladania súhrnného trestu (14/2016)

- **I. Povaha rozhodovania o uznaní a o výkone cudzieho rozhodnutia (podľa Trestného poriadku aj podľa zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z.) vylučuje, aby bol výrok o treste uznávaného rozhodnutia nahradený výrokom o uložení súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zák. vo vzťahu k rozsudku slovenského súdu, teda výrokom o uložení trestu aj za trestný čin, ktorého sa uznávané rozhodnutie netýka.**
- **Taký postup by mohol vyvolať aj rovnako vylúčené nahradenie jedného trestu, ktorý bol uložený uznávaným rozhodnutím za viac trestných činov, dvoma alebo viacerými trestami, uloženými slovenským súdom rozhodujúcim o uznaní dotknutého cudzozemského rozhodnutia.**

Možnosť ukladania súhrnného trestu (14/2016)

- **II. Okolnosť, že v prípade rozhodovania slovenského súdu by sa ukladal súhrnný trest podľa § 42 Tr. zák., nie je v uznávacom konaní dôvodom na aplikáciu ustanovenia § 17 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z.Z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z. (nezlučiteľnosť sankcie s právnym poriadkom Slovenskej republiky) ani dôvodom na odmietnutie uznania podľa § 16 ods. 1 a 2 tohto zákona.**

Možnosť ukladania súhrnného trestu (14/2016)

- III. "Zohl'adnenie" v zmysle § 7b ods. 2 Tr. zák. sa vo vzťahu k odsúdeniu súdom iného členského štátu Európskej únie uplatní v novom, po právoplatnosti takého odsúdenia vedenom trestnom konaní, a to ako trestnoprávny dôsledok recidívy pri spáchaní trestného činu, za ktorý je jeho páchatel' odsudzovaný slovenským súdom (§§ 37 písm. m/, 38 ods. 5 a 6, 47 ods. 2, 61 ods. 3, ods. 5 písm. a/ Tr. zák.).
- Naopak, vyššie označené ustanovenie sa neuplatní pri trestaní viacčinného súbehu trestných činov súhrnným trestom ani pri novom odsúdení a potrestaní za všetky čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu spoločným trestom (§§ 42 ods. 3, 41 ods. 4 Tr. zák. v znení účinnom od 1. januára 2013, ktoré má vo vzťahu k ustanoveniu § 7b ods. 2 Tr. zák. v naposledy uvedenom znení povahu osobitného ustanovenia - lex specialis). V týchto prípadoch ide o samostatne uložené a vykonávané sankcie.
- Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 4. augusta 2015, sp. zn. **2 Urto 4/2015**
-
-

Právna kvalifikácia skutku v konaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu uloženého cudzím štátom (13/2016)

- Z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66, § 67 Tr. zák.) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Tr. zák. (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody). Ak však súd upravil (znížil) trvanie trestu postupom podľa § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z.z. v znení zákona č. 344/2012 Z.z. alebo postupom podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku, pri kategorizácii trestného činu je rozhodujúca trestná sadzba spojená s použitým ustanovením osobitnej časti Trestného zákona.
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. septembra 2015, sp. zn. **2 Urtost 1/2015**

Príslušnosť na rozhodovanie o podmiennečnom prepustení (12/2016)

- Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z.z. o uznaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení zákona č. 344/2012 Z.z. - súd, ktorý rozhodol o uznaní a o výkone rozhodnutia je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie, vrátane podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o osobitné ustanovenie (lex specialis) vo vzťahu k Trestnému poriadku, ktorý sa tu v zmysle § 29 vyššie označeného zákona nepoužije. Výraz (pojem) "oprávnený" v uvedenom ustanovení je výrazom vecnej a miestnej príslušnosti vo vykonávacom konaní a neznamená možnosť príslušného krajského súdu vzdať sa rozhodovania.
- Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. mája 2015, sp. zn. **2 Ndt 10/2015**

Konkrétne skutočnosti pre vzatie osoby do predbežnej väzby (93/2014)

- **I. Rozhodnutie o vzatí zadržanej (vyžiadanej) osoby do predbežnej väzby je v zmysle § 15 ods. 1, ods. 2 zákona o EZR v znení zákona č. 344/2012 Z.z. účinného od 1. decembra 2012 rozhodnutím fakultatívnym, ktoré okrem splnenia formálnych podmienok vyžaduje aj zistenie existencie takých okolností (materiálna podmienka), z ktorých vyplýva obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, ak by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode.**
- **II. Okolnosťami odôvodňujúcimi hrozbu zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze sú vecou individuálneho posúdenia zo strany konajúcich orgánov vzhľadom na jednotlivé okolnosti prípadu, ako aj na osobné pomery vyžiadanej osoby a môžu byť zistené nielen v rámci výsluchu vyžiadanej osoby, ale môžu vyplývať už z obsahu samotného predloženého spisového materiálu.**
- (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2013, sp. zn. **6 Tost 17/2013**).

Zákaz reformatio in peius z hľadiska zaradenia odsúdeného na výkon trestu pri uznaní cudzozemského rozhodnutia (122/2014)

- Výrok rozhodnutia súdov Slovenskej republiky v rámci rozhodovania o uznaní a výkone rozhodnutia cudzieho štátu, ktorý zaraďuje odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody, je uplatnením diferenciačného princípu zaradenia odsúdeného na výkon tohto trestu na pomery výkonu trestu v Slovenskej republike a nie je prejavom nezlučiteľnosti rozhodnutia cudzieho štátu s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Prevzatie výroku o treste rozhodnutia súdu cudzieho štátu, súdmi Slovenskej republiky, doplnené o výrok o zaradení odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s príslušným stupňom stráženia však podľa kritérií na prevzatie a výkon rozhodnutia, uvedených v § 17 zák. č. 549/2011 Z.z., o uznaní o výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z.z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov musí zabezpečovať, aby uložená trestná sankcia nielen nezhoršila postavenie odsúdeného, ale aby aj v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii.
- (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. februára 2014, sp. zn. **2 Urto 5/2013**).

Ďalšie vybrané rozsudky NS SR

- **2 Urto 1/2016**
  - Skúmanie obojstrannej trestnosti
  - Odmietnutie uznania kvôli porušeniu základných práv
- **2 Tost 23/2016**
  - Premlčanie TOS v súvislosti s vydaním MZR, EZR
- **2 Urto 4/2016**
  - Peňažná sankcia – pobyt – súlad osvedčenia s rozhodnutím- úplnosť údajov v osvedčení